

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1752. usque ad
Annum 1757 - Cum Appendice ad Annos 1744. 1745. 1748

Luxemburgi, 1758

XXII. Exemptio Canonorum Regularium & Monialium Ordinis
Præmonstratensis ab omni Superioritate, Jurisdictione, Visitatione
quorumcumque Ordinariorum, per Prædecessores Pontifices, & præsertim

...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74789](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74789)

1753.
Homagia
tamen exci-
piunt nomi-
ne S. Sedis.

Quos de-
putent iusti-
tia Mini-
stros.

Consulum
Electioni
forma præ-
scribitur.

Delibera-
tiones Con-
sulti Civita-
tis Carpen-
coraten & Co-
mitatus Vin-
dascini a qui-
bus proban-
da.

Designatur
Executor
cum facultatibus.

Firmantur
superius Sta-
tuta.

Derogatur
contrariis.

§. 18. Quoad verò homagia obedientiæ, & fidelitatis a tribus Venerabilibus Fratribus Comitatus Vindascini Episcopis, & Baronibus, & Feudatariis Feuda in eorum Comitatu possidentibus, & a Consulibus, Magistratibus, & Universitatibus præstanda, no mine Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis excipere possunt Rectores, solo dumtaxat induti habitu prædicto Mantellone, quo utuntur nostri ab honore Cubicularii.

§. 19. Porro electio, & deputatio Ministrorum iustitiæ, aliorumque Officialium Carpenchoratenfis Civitatis, præter unicos lictores, Satellites sive Apparitores, Birri dictos, a Rectoribus eligendos, & deputandos, iisdem inhibita quoque est.

§. 20. Electionem verò Consulum ipsius Civitatis Carpenchoratenfis, quæ alias ita fieri solebat, nimirum, ut ex tribus personis per Rectores propositis una a Consilio Carpenchoratenfi eligeretur in Consulem, volumus, & mandamus, ita deinceps habendam esse, ut tres personæ a Rectoribus proponende, prius a Vicelegatis approbate esse debeant, ac sint.

§. 21. Quamvis demum deliberationes quasque a Consiliis tam Civitatis Carpenchoratenfis, quam omnium Communitatum Comitatus Vindascini, etiam super oneribus, sive impositionibus Censuum, Tributorum, vulgo Tagiarum, sive Collectarum, atque aliorum similibus antehac susceptas factasque, Rectores pro tempore existentes approbare, & confirmare soliti fuerint; tamen, attentis abusibus, & inordinationibus, quæ usque ad hanc diem intercesserunt, volumus pariter, & mandamus, ut deinceps cum deliberationes hujusmodi Consiliorum videantur completi, & continere considerabiles sumtus, & onera, sive impositiones Censuum, novorumque Tributorum, sive Tagiarum, Collectarumque, dictæ deliberationes expressè approbari, & confirmari debeant vel a Vice-legatis, vel ab ipsa Congregatione Avenionensi; nec unquam sufficiat approbatio, & confirmatio Rectorum.

§. 22. Quocirca, ut omnia, & singula antedicta a nobis declarata, statuta, præscripta, ac mandata, debitæ executioni demandentur, & serventur exactius, Tibi, Venerabilis Frater noster, committimus, & injungimus, ut pro tua, & nostra in præmissis auctoritate presentes nostras litteras, postquam typis impressæ fuerint, in ipsa Civitate nostra Avenionensi, & Civitatibus, & locis Carpenchoratenfis, & Comitatus Vindascini publicari & proponi, exactamque omnium & singulorum in ipsis Litteris nostris contentorum dispositionem observari facias, cures, & præcipias; contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compellendo; Tibi namque, venerabilis Frater noster, facultates omnes ad hujusmodi negotium necessarias, & opportunas, motu, & potestate, & auctoritate similibus impertimur.

§. 23. Decernentes presentes Litteras, & in eis contenta quæcumque semper firma, valida, & efficacia existere, & fore, suorum plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, & ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari debere; sicque & non aliter in præmissis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus nostra, & Cancellariæ nostræ Apostolicæ regula de Jure quæsitio non tollendo, dictarumque Civitatum, & Comitatus etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus,

privilegiis quoque, indutiis, & Litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 24. Volumus autem, ut earumdem præsentium Litterarum transmissis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis Præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Interim Fraternalitati tuæ Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die xxviii. Augusti MDCCLIII. Pontificatus Nostri Anno decimo quarto.

Cajetanus Amatus.

Loco + Sigilli.

Exemptio Canonorum Regularium & Monialium Ordinis Præmonstratensis ab omni Superioritate, Jurisdictione, Visitatione quoruncumque Ordinariorum per Prædecessores Pontifices, & præsertim Alexandrum V. concessa, innovatur ac confirmatur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

IN supereminenti Apostolicæ Dignitatis Solio, Divina disponente Clementia, meritis licet imparibus constituti, illiusque vices in Terris gerentes, qui gloriosus regnat in Coelis, ad ea, per quæ Religiosorum Ordinum, præsertim meritum gloria, & sanctitatis gratia redolentium quiete, & tranquillitate procurari jugiter valeat, peculiari affectione libenter intendimus, ac propterea gratias, & exemptionis privilegia eis a Summis Pontificibus concessa, quamvis aliqui eadem impugnare forsitan contendant, auctoritate Apostolica, qua fungimur in hac parte, confirmare non dedignamur, ac alias Pastoralis Officii Nostri partes favorabiliter interponimus, prout eorumdem Ordinum, eorumque Monasteriis Præsidentium Personarum qualitatibus matura deliberatione pensatis, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, Ordinum quoque hujusmodi conservacionem conspicimus in Domino salubriter expedire.

§. 1. Sanè pro parte Dilecti Filii Nicolai Meyers moderni Procuratoris Generalis Canonorum Regularium Præmonstratensium Ordinis Laudunen, aliarumque Civitatum, & Diocesum Nobis nuper exhibita petito continebat, quod alias videret de Anno Domini Milleesimo quadringentesimo nono felicitis recordationis Alexander Papa V. Prædecessor Noster per binas suas Litteras Apostolicas, Monasterium dicti Ordinis Laudunen. Diocesis, illiusque Abbatem, & Conventum, ac universum Ordinem hujusmodi una cum omnibus bonis, & Personis etiam utriusque sexus ab omni superioritate, dominio, Jurisdictione, ac Visitatione cujuslibet Ordinarii exempti, & respectively exemptos declaravit, ac Sedi Apostolicæ immediate subiecit, quod etiam alii Romani Pontifices præfati Alexandri Successores, & Prædecessores Nostri, & in Concilio generali Basileensi. pie memorie Martinus Papa etiam V. Prædecessor Noster respectively declararunt, quarum quidem litterarum præfati Alexandri Prædecessoris primo loco editarum tenor est, qui sequitur.

Fides exem-
plis asseritur.

Dat. Pont.
Anno 14. die
28. Augusti
1753.

XXII.

Procurium.

Regularium
exemptio &
privilegia
quibus funda-
mentis in-
nixa.

Amplissima
exemptio Ca-
nonicis Præ-
monstraten-
sibus a Præ-
decessoribus
Pontificibus
præsertim
vero ab A-
lexandro V.
concessa.

1753.
Ejusdem
litterarum
inscribitur.Causæ in-
dulgentiæ ex-
emptionis.Personalis.
Realis, & Lo-
calis exemp-
tio a quibus-
cumque Superi-
oribus,
& receptio
sub Protec-
tione S. Se-
dis.Cujus ratio-
ne annuus
Census pen-
sionandus.

§. 2. *Alexander Episcopus Servus Servorum Dei.* Ad futuram rei memoriam. Excitat nostræ mentis arcanum specialis affectio, qua Dilectos Filios Abbatem, & Conventum Monasterii Præmonstratensis Laudunen. Diocesis sumus hactenus prosequuti, & paterno prosequi studio non cessamus, ut circa statum ipsorum, nec non Dilectorum Filiorum Abbatum, Prælatorum, Priorum, Præpositorum, Decanorum, Canonicorum, Conventuum, Donatorum, ac Dilectarum in Christo Filiarum Abbatissarum, Priorissarum, Monialium, Conventuum, & Personarum in humilitatis spiritu in Monasteriis, sive in Locis ejusdem Ordinis Domino famulantium attentæ considerationis intuitum dirigentes, eo circa ipsorum quietem ferventius laboramus, ut fecundius illorum Religio fructum in eis afferat salutarem, & laudabilibus possit in Domino proficere incrementis.

§. 3. Hinc est, quod Nos nonnullorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum vestigiis inherentes, prædictos Abbates, Priores, Prælatos, Præpositos, Decanos, Canonicos, Conventos, Donatos, Abbatissas, Priorissas, Moniales, & Personas cum omnibus Membris, Curibus, Grangiis, Domibus, Possessionibus, & Personis dependentibus in eisdem, nec non bonis mobilibus, & immobilibus; ac aliis rebus quibuscumque, quæ in præsentiarum possident, ac in futurum, dante Domino, poterunt legitime adipisci, nec non Ecclesias, ac alia loca ab eisdem Monasteriis dependentia ab omni superioritate, dominio, jurisdictione, nec non visitatione quorumcumque Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum quorum libet Judicium Ordinariorum, & Officialium Ecclesiasticorum plenarie de specialis dono gratiæ cum moderatione infrascripta eximimus, & totaliter liberamus, illaque ad jus, & proprietatem Beati Petri Apostoli, & Sedis Apostolicæ, ac sub eorum speciali protectione suscipimus, atque nostrâ; Decernentes Præmonstratense, & alia Monasteria, nec non Abbates, Prælatos, Priores, Præpositos, Decanos, Canonicos, Conventos, Donatos, Abbatissas, Priorissas, Moniales, Conventus, Personas cum Membris, Curibus, Grangiis, Domibus, Possessionibus, Bonis, Rebus Ecclesiasticis, & aliis locis supra dictis præfate sedi soli, & immediata subiacere; ita quod Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Judices Ordinarii, & Officiales prædicti etiam ratione delicti, aut contractus, vel rei, de qua agi continget, ubicumque committatur delictum, ineamur contractu, aut res ipsa consistat, non possint autoritate Ordinaria in Abbates, Prælatos, Priores, Præpositos, Decanos, Canonicos, Conventos, Donatos, Abbatissas, Priorissas, Moniales, Conventus, Personas, Monasteria, Prioratus, Membra, Ecclesias, aut loca prædicta, utpotè prorsus exempta, excommunicationis, suspensionis, aut interdicti sententias promulgare, aut potestatem, dominium, seu jurisdictionem aliquam exercere, felicitis recordationis *Innocentii Pape IV.* Prædecessoris Nostri circa exemptos edita, quæ incipit *Volentes*, ac aliis Constitutionibus Apostolicis in contrarium editis non obstantibus quibuscumque.

§. 4. Volumus autem, quod Abbas, qui nunc est, & Successores sui Abbates, qui erunt pro tempore dicti Monasterii Præmonstratensis, ac hujusmodi Conventus, ad judicium perceptæ a Nobis hujusmodi libertatis sex florenos auri de Camera in Festo Beatorum Pe-

tri, & Pauli Apostolorum annis singulis Camere Apostolicæ solvere teneantur.

§. 5. Decernimus insuper quaslibet excommunicationum, suspensionum, & interdicti sententias, ac processus quoscumque, qualvis penas, atque sententias continentes, quos, & quas contra Abbates, Prælatos, Priores, Præpositos, Decanos, Canonicos, Conventos, Donatos, Abbatissas, Priorissas, Moniales, Conventus, Personas præsentis, & postero, Monasteria, Prioratus, Membra, Ecclesias, & Loca supra dicta, contra tenorem exemptionis hujusmodi, quomodolibet promulgari, & haberi contigerit, irritos, & inanes, quoque per hujusmodi exemptionem, & alia supra dicta, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, & Indulgentiis, Abbatibus, Prælatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Canonicis, Conventibus, Donatis, Abbatissis, Priorissis, Monialibus, Personis, Conventibus, Monasteriis, Prioratibus, Membris, Ecclesiis, & Locis prædictis concessis, & quæ in suo robore permanere volumus, ac quoad procuraciones in locis, seu Ecclesiis Monasteriorum, & Membrorum prædictorum recipi consuetas, & quoad Jurisdictionem omnimodam, in eisdem Patriarchalibus Ecclesiis, quantum ad ea, quæ Curam animarum concernunt, etiam Curam hujusmodi per Canonicos dicti Ordinis exerceri consueverit, Diocesanis Locorum, seu quibuscumque aliis nullum præjudicium generetur.

§. 6. Præterea omnes libertates, & immunitates a Prædecessoribus Nostri Romanis Pontificibus, nec non Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, eisdem Monasteriis, Prioratibus, Membris, Ecclesiis, & Locis concessas, nec non libertates, & exemptiones Sæcularium exactio a Regibus, aut Principibus, vel aliis Christianissimis rationabiliter eisdem Abbatibus, Prioribus, Prælatibus, Præpositis, Decanis, Canonicis, Conventibus, Donatis, Abbatibus, Monialibus, & Personis, nec non Monasteriis, Prioratibus, Membris, & locis hujusmodi indulta, ac etiam eorundem Abbatum, Priorum, Prælatorum, Præpositorum, Decanorum, Canonicorum, Conventuum, Donatorum, Abbatissarum, & Personarum antiquas, & rationabiles consuetudines, autoritate prædicta confirmamus, & præsentis scripti patrocinio confirmamus.

§. 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ exemptionis, liberationis, Constitutionis, susceptionis, voluntatis, confirmationis, & communitatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Pisis secundo Kalendas Augusti Pontificatus Nostri Anno primo.

§. 8. Aliarum verò Litterarum Apostolicarum ejusdem Alexandri Prædecessoris secundo loco editarum tenor etiam sequitur, & est talis:

Alexander Episcopus Servus Servorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Cum de indultis, & gratiis Apostolicis dubitatur, decet, ut dubia hujusmodi, oraculo Summi Pontificis declarentur. Sanè dudum nonnullorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum vestigiis inherentes, Monasterium Præmonstratense Laudunen. Diocesis, nec non Dilectos Filios Abbates, Priores, Præpositos, Decanos, Canonicos, Conventos, Donatos, & Dilectas in Christo Filias Abbatissas,

1753.

Irrita declaratur, quæ una e contra sic exemptos contigerit attentari.

Opportuna exemptionis moderatio.

Præsertim in concernentibus curam animarum.

Confirmantur re, qua exemptionis, & privilegiorum indulta a quibuslibet obtenta.

Iteratæ Alexandri Litterarum.

Concessa in Superioribus Litteris exemptio.

Ac moderatio commemoratur.

Exortaque de ea controversia opportuna declaratione tolluntur.

„ Priorissas, Moniales, & Conventus Monasteriorum, & Locorum Præmonstratensis Ordinis, cum omnibus Membris, Curibus, Grangiis, Domibus, Possessionibus, & Personis dependentibus in eisdem, nec non Bonis mobilibus, & immobilibus, ac aliis rebus quibuscumque, quæ tunc possidebant, & in futurum, dante Domino, possent iusto titulo adipisci, nec non Ecclesias, & alia Loca ab eisdem Monasteriis dependentia ab omni superioritate, dominio, Jurisdictione, nec non Visitatione quorumcumque Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum quorumcumque Judicum Ordinariorum, & Officialium Ecclesiasticorum plenariè cum modificatione infra scripta per alias nostras Litteras exemimus, & totaliter liberavimus; Ita quod Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Judices Ordinarii, & Officiales prædicti, etiam ratione delicti, aut contractus, vel rei, de qua agi contingeret, ubicumque committeretur delictum, iniretur contractus, aut res ipsa consisteret, non possent autoritate Ordinaria in Abbates, Prælatos, Priores, Præpositos, Decanos, Canonicos, Conversos, Donatos, Abbatissas, Priorissas, Moniales, Conventus, Personas, Monasteria, Prioratus, Membra, Ecclesias, & Loca prædicta, utpotè prorsus exempta excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias promulgare, aut potestatem, dominium, seu Jurisdictionem aliquam exercere, quodque per hujusmodi exemptionem, & alia supradicta quoad procuraciones in Locis, seu Ecclesiis Monasteriorum, & membrorum prædictorum recipi consuetas, & quoad Jurisdictionem omnimodam in eisdem Parochialibus Ecclesiis quantum ad ea, quæ curam Animarum concernerent, etiam si Cura hujusmodi per Canonicos dicti Ordinis exerceri consuevisset, Diocesanis Locorum, seu quibusvis aliis nullum præjudicium generaretur, prout in ipsis Litteris plenius continetur.

„ §. 9. Cum autem, sicut accepimus, nonnulli de modificatione hujusmodi disceptantes, Diocesanos prædictos nedum in Canonicos Monasteriorum, seu Locorum prædictorum, qui pro tempore curam exercent, & Ecclesias, seu Loca regunt, antedicta ratione Curæ hujusmodi Jurisdictionem, potestatem, & dominium habere; verum etiam Abbates, Priores, Præpositos, Decanos, Canonicos, Conversos, Donatos, Abbatissas, Priorissas, Moniales, Conventus, Personas, Monasteria, Prioratus, Membra, Ecclesias, & Loca prædicta quoad certas procuraciones, & alia jurisdictionalia præstanda, dicta exemptione non obstante, ipsis Diocesanis subesse prætendant: Nos ad omne ambiguitatis tollendum dubium in præmissis, quod si Canonici, qui curam exercebunt, & Ecclesias, seu loca hujusmodi regunt pro tempore, Diocesanis, aut aliis locorum Ordinariis hujusmodi, quoad exercitium hujusmodi Curæ Animarum dumtaxat, subesse, & ratione earundem Ecclesiarum Episcopalia jura solvere, aliaque ipsarum Ecclesiarum onera supportare, & respondere teneantur: Abbates tamen, Priores, Præpositos, Decanos, alios Canonicos, Conversos, Donatos, Abbatissas, Priorissas, Moniales, Conventus, personas, Monasteria, Prioratus, Membra, Ecclesias, & loca præfata a præstatione procuracionum, & aliorum Jurisdictionalium quorumcumque, nec non jurisdictione, potestate & dominio præfatis, liberos, & immunes existere autoritate Apostolica tenore præsentium declaramus. Decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis autoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare

„ præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Bononiæ Kalendis Martii Pontificatus Nostri Anno Primo.

„ §. 10. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, nonnulli locorum Ordinarii, non obstantibus exemptione, & declaratione hujusmodi exemptionem præfata impugnare forsitan prætendant, proptereaque dictus Nicolaus plurimum cupiat binas supradictas Litteras Alexandri Prædecessoris præfati ad quascumque difficultates, & prætensiones super exemptione præfata, qua dictum Ordinem semper gavissimum fuisse, & gaudere Nobis est notum, ab eisdem Ordinariis excitas tollendas; & pro exemptionis præfate majori subsistentia per Nos, & Sedem Apostolicam, ut infra, approbari, & confirmari. Quare pro parte dicti Nicolai Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus sibi in præmissis opportunè providere de benigne Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui quantum cum Domino possumus, singulorum Ordinum pacem, & in securitate conservationem per Privilegiorum eisdem concessorum stabilitatem paternis, & sinceris desideramus affectibus, eundem Nicolaum specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliusque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati binas præfatas Litteras dicti Alexandri Prædecessoris, & in eis contenta quæcumque Apostolica autoritate tenore præsentium perpetuè approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus.

„ §. 11. Præfentes quoque Litteras Apostolicas semper, & perpetuè validas, & efficaces esse, & fore suosque plenarias, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac omnibus, & singulis, ad quos quomodolibet nunc spectat, & spectabit pro tempore in futurum, firmiter, & inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore, ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, & legitima, etiam ex eo, quod quicumque locorum Ordinarii, aut alii in præmissis, & circa ea quomodolibet, & ex quavis causa, ratione, actione, vel occasione Jus, vel interesse habentes, aut habere prætendentes, illis non consenserint, nec ad id vocati, citati, & auditii fuerint, & causæ, propter quas eadem præfates Litteræ emanaverint, adductæ, verificatæ, & justificatæ non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vitio, seu intentionis nostræ, aut Jus, vel interesse habentium consensu, aut quolibet alio quantumvis magno, substantiali ac individuum mentionem, & expressionem requirent. defectu, aut ex quocumque alio capite notari, impugnari, invalidari, retractari, aut ad viam, & terminos Juris reduci in Judicio, vel extra posse, neque ipsas præfatas Litteras sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aliusque contrariis dispositionibus comprehendi, sed semper, & omnino ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori Data per dictum Nicolaum modernum, ac pro tempore existentem primodicti Monasterii Abbatem, quandocumque eligenda concessas esse & fore, sicque & non alias in præmissis omnibus, & singulis, per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos quavis autoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, dictæque Sedis Nuncios judicari, & definituri debere; & si secus super his a quoquam quavis autoritate

scienter,

Excitatis iterum, vel prævisis de eadem exemptione controversiis.

Occurrit Pontifex confirmando superius relatas Alexandri Litteras.

Clausule & Decreta pro præmissorum hinc inde.

Aliiter iudicari prohibetur.

Scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Derogatio contrariis.

§. 12. Non obstantibus quibusvis etiam in synodalibus, provincialibus, universalibus, generalibusque Conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac primodicti Monasterii, & Ordinis praefati etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis quibusvis Superioribus, & personis in genere, vel in specie etiam in contrarium praemissorum forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut etiam aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent eisdem praesentibus, pro plene, & sufficienter expressis, ac insertis habentibus, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat latissime, & plenissime, ac specialiter, & expressè harum quoque serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poenalis.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, approbationis, confirmationis, roboris, adjectionis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Pontif. anno 14. 11. Sept. 1753.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicae Millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio, Tertio Idus Septembris, Pontificatus Nostri Anno Quartodecimo.

Ph. Rinaldi. Ph. Frigerius. F. Pratesi. I. Rey. I. Miliatius. I. M. Travagli pro Rmo Correctore. Loco † Plumbi. I. Rosa.

XXIII.

Oppidum Mathelicae in Piceno ad primævum Statum Civitatis reintegratur, & quatenus opus sit, ex integro erigitur, ac instituitur, cum omnibus honoribus, juribus, & prerogativis, ceteris ditionis Pontificiae Civitatis competentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

CIRCUMSPECTA Romani Pontificis gratiarum Dispensatoris providentia devotos, & fideles suos, & Temporalis S. R. E. Ditionis Subditos, praesertim illos, qui sinceræ fidei, & devotionis affectum erga Apostolicam hanc Sanctam Sedem gerere comprobantur, amplioribus honoris, decoris, & honorificentiae Titulis, nec non specialis benevolentiae favoribus amplecti solet, prout Personarum, Locorumque qualitatibus, & meritis conspicit convenire.

Terra Mathelicae antiquus titulus, & juribus Civitatis gavisa fuit.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt Dilecti Filii Consalonensis, & Priores Terræ

nostræ Mathelicae, repraesentantes etiam dilectos Filios illius Universitatem, & Homines, quod Terra praedicta transactis temporibus, non solum titulo, verum etiam honoribus, & prerogativis, quibus Nobiles, & praecipuae Civitates, potissimum ejusdem Status Nostri Ecclesiastici gaudere solent, semper fuerit gavisa, quod autem dictos honorem, & Titulum Civitatis aliàs meruerit, manifestum apparet tum ob illius ab ultima antiquitate fundationem, prout Historici multa eruditione clari; illam nempe post seculum ab Urbe condita, evenisse asserunt, tum quia tempore Romanae Reipublicae, & Imperatorum inter magis conspicua, & illustriora Piceni Municipia habebatur, propter illius Cives in bello praestantes, & Incolarum frequentiam, ac demum ab initio Catholicae Ecclesiae gloria Cathedralis Episcopalis claruit, prout testantur bonem. Equitius, qui Concilio Romano anno 487. celebrato interfuit, & Florentinus Episcopi Mathelicenses, qui damnationem in Civitate Constantinopolitana contra Theodorum Episcopum Caesarem a fel. record. Vigilio Romano Pontifice Praedecessore Nostro latam, subscripsit. Postmodum vero ob temporum vicissitudines non solum praedictis honore, & gloria Cathedralis Ecclesiae, quippe quae Cathedrali Ecclesiae Camerinenfis canonicè unita fuit, verum etiam ejus decore paulatim fuit privata, itaut a plerisque Populorum deinde tanquam minimè illustri, & antiqua Piceni Civitas habita fuerit: quamvis interea quamplurimi ex ea tum pietatis, & sanctitatis, tum literarum, & armorum laude illustres Viri, Incolaque, & Ecclesiarum Cathedralium Praesules, Romanaeque Curiae Praelati, & S. R. E. praefatae Cardinales ortum duxerunt.

§. 2. Ipsa verò Terra, uti ceterae Status Nostri Ecclesiastici Civitates, gubernari, & regi pergit, atque in ea Gubernator a Congregatione Venerabilium Fratrum Nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium super Consultationibus Communitatum, & Universitatum Status Nostri Ecclesiastici praedicti Deputatorum electus (qui aliàs ex Signaturae Referendarii erat) cum titulo Judicis residet; pluresque artes, & artificia, & potissimum Lanificii, illiusque commercium in ea florent. Memoratae praeterea Terrae Magistratus ex duplici Personarum gradu, Consalonensis nempe, qui existunt ex Familiis praecipuis ejusdem Terrae sanguine conjunctis cum aliis quoque Nobilioribus aliarum Status Nostri praefatae Civitatum Familiis, ac Prioribus Civibus constituitur. Insuper in dicta Terra, ejusque Territorio sex circiter mille Incolae, & Habitatores numerantur, ac antiqua Saecularis, & Collegiata cum Archipresbytero, prima Dignitate, tresdecim Canonicis, comprehensis in eis Theologali, & Pœnitentiario, atque una quidem in ipsa Terra, quatuor verò distinctae Parochiales Ecclesiae in ejus Territorio, sex itidem Virorum Regularium Cenobia, una Domus Presbyterorum Congregationis Oratorii S. Philippi Neri, & duo Monialium Monasteria, Mons Pietatis, duo pro Infirmis Xenodochia, seu Hospitalia, Undecim Laicorum Confraternitates sub nonnullorum Sanctorum Invocationibus, decem specialium Artium Universitates, & sex Montes Frumentarii ad publicum, Pauperumque commodum, & levamen erecti reperiuntur. Ea propter dicti Exponentes pro eorum, ac Terrae hujusmodi, nec non illius, ac Territorii praefati Incolarum, Habitatoremque decore Terram praedictam antiquo decore Civitatis nomine insigniri, sive potius restitui, atque reintegrari plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportunè providere, & ut infra indulgere de benignitate Apostolica dignaremur.

Verustissima fundatione illustris.

Necnon praestantium Virorum fama, ac Episcopalis Sedis prerogativa.

Recensentur insigniores ejusdem prerogativa, quibus vel nunc illustratur.